

PÄRNUMAA OMAVALITSUSTE LIIT
ASSOCIATION OF LOCAL AUTHORITIES OF PÄRNU COUNTY

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

nimi: Pärnumaa Omavalitsuste Liit

registrikood: 80193071

tänava nimi ja maja number: Akadeemia tn 2

linn: Pärnu linn

vald: Pärnu linn

maakond: Pärnu maakond

postisihnumber: 80010

telefon: +372 508 1296

e-posti aadress: pol@pol.parnumaa.ee

veebilehe aadress: www.pol.parnumaa.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	11
Bilanss	11
Tulemiaruanne	12
Rahavoogude aruanne	13
Netovara muutuste aruanne	14
Raamatupidamise aastaaruande lisad	15
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	15
Lisa 2 Raha	16
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	17
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	17
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	18
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed	19
Lisa 7 Annetused ja toetused	20
Lisa 8 Jagatud annetused ja toetused	21
Lisa 9 Mitmesugused tegevuskulud	21
Lisa 10 Tööjõukulud	22
Lisa 11 Muud kulud	22
Lisa 12 Seotud osapooled	22
Lisa 13 Sihtfinantseerimisega kaetud varade mõju tulemile	23
Aruande allkirjad	24
Vandeauditori aruanne	25

PÄRNUMAA OMAVALITSUSTE LIIDU TEGEVUSARUANNE 2017

ÜLDINE ÜLEVAADE

Pärnumaa Omavalitsuste Liidu 2017. aasta oli suuremate muudatuste ettevalmistamise aasta. Tegevused olid seotud haldusreformi, avaliku sektori võimekuse tõstmise ja kiirete ühenduste tagamisega, millised olid:

- 1) Ühtse arendusorganisatsiooni loomine
- 2) Pärnu Lennujaama renoveerimise ettevalmistamine
- 3) Kogu maakonda katva „viimase miili“ võrgu ehitamise käivitamine

EASist taotleti EL toetusraha vahendid konsultandi palkamiseks, kes aitab luua maakondliku ühendasutuse mudeli. Projekti positiivse tulemusel asus 2017. aastal tööle Geomedia OÜ (Rivo Noorkõiv), kelle abil valmis 2017. aasta augustiks PEAKi, SAPTi, POLi ja maavalitsuse arendustegevuste koondamiseks loodava ühendasutuse SA Pärnumaa Arenduskeskus (SAPA) põhikirja. 24.08.2017 toimus POLi üldkogu istungil SAPA asutamine ja põhikirja kinnitamine. Teise asutajana liitus Pärnu linn. SAPA asutati 28.12.2017 ja kanti registrisse 29.12.2017. Riik soovis väljuda PEAK asutaja rollist seoses maavalitsuste likvideerimisega. 21.12.2017 allkirjastati Vabariigi Valitsuse korraldus nr 374 „Volitus Sihtasutuse Pärnumaa Ettevõtlus- ja Arenduskeskus ühinemiseks Sihtasutusega Pärnumaa Arenduskeskus“ alusel (RT III, 27.12.2017, 4). Volitati Pärnu maavanemat esindama riiki ja andma nõusoleku SA PEAK ühendamiseks SAPA. Algas POLi osalusel asutatud PEAKi ühendamine SAPAga.

Pärnu lennujaam on AS Tallinna Lennujaam koosseisu kuuluv üksus, mis on Eesti lennujaamadest ainsana renoveerimata. Liidu tegevus seisnes renoveerimise poliitilise otsuse tegemisele kaasa aitamises, mille tarbeks uuendati raja katte uuringute ja analüüsi tulemused, telliti koostöös PEAKiga täiendav analüüs muu taristu renoveerimiseks, analüüsiti koostöös SAPTiga lennujaama vajadust turismisektoris ning aidati igakülgset kaasa erinevale meediatööle. Pärnu linna, maavalitsuse, ettevõtjate, SAPTi, POLi ja riigikogu liikme Andres Metsoja ühise töö tulemusel jõudis 2017 kevadel Pärnu lennujaama investering Vabariigi valitsuses kokku lepitud investeeringute programmi. Tallinna Lennujaam alustas projekteerimistöödega.

Koostöös Pärnu Maavalitsuse ja PEAKiga jätkati kogu maakonda katvat „viimase miili“ valguskaabli võrgu (Digitee) tegevusi. Projekti elluviimist konsulteeris Topest OÜ. 2017 talvel viidi läbi aktiivne küsitlus ning meediatöö, selgitamaks välja liituda soovijate hulk (ca 7000 maja). 2017 kevadel toimusid läbirääkimised OÜ Elektrilevi kaasamiseks, kes tundis küll huvi, kuid loobus koostööst. Tegevustele tõmbas piduri MKM ministri Urve Palo otsus, et riik hakkab ise selle teemaga tegelema. Raha on riigieelarvesse planeeritud. Määruse koostamisega on alustatud, operaatorite käest tiheasustuspiirkondades ühenduste ehitamise huvid selgitatud. POLi algatus pani tegutsema nelja maakonna omavalitsuste liidud, kes alustasid analoogsed projektid.

POL võttis üle Norra EMP projekti lõppemise järel Pärnumaa laste ja noorte vaimse tervise keskuse 2017. aasta rahastamise. Omavalitsused leppisid kokku kulude jaotuses, osaliselt kasutati reservi raha.

EASi toetuse abil jätkas peale väikest pausi haldusreformi koordinaator Margit Suhhostavets, kes oli abiks Pärnu linna ja Paikuse ning Audru valla ühinemise ettevalmistamisel. POL büroo poolt kajastati haldusreformi käiku POL kodulehel ja aidati muul moel reformi sujuvale kujunemisele kaasa.

RISKID JA NENDE MAANDAMINE

Liidu eelarve koosneb peamiselt liikmemaksudest, mis moodustasid 2017. aastal 26% ja toetuste vahendamisest 69 % tuludest. Liidu tegevust võivad mõjutada võimalikud kolm riski:

- 1) Majanduskasvu pidurdumine või negatiivne kasv, mis vähendab liikmete sissetulekuid;
- 2) Üldkogus kokkulepitud otsuste mittetäitmine liikmete poolt;
- 3) Liikmete liidust välja astumine.

Tuginedes Rahandusministeeriumi 2018. aasta kevadisele majandusprognoosile kasvab majandus sel aastal 4% ja 2019. aastal 3,2%. 2017. aasta kolmandas kvartalis jätkus keskmise palga kasvutempo kiirenemine. Rahandusministeeriumi fiskaalpoliitika osakonna juhataja asetäitja Erki Lõhmuste pressiteate vahendusel: "Majanduskasvu kiirenemine ja müügitulu suurenemine võimaldab ettevõtetel töötasusid tõsta varasemast kiiremas tempos. Palgakasv on laiapõhjaline ning sektorite omavahelised erinevused on viimastel kvartalitel vähenend," Kokkuvõttes võib väita, et majanduse väljavaated ja KOV tulumaksu laekumise väljavaated on head ning liidu (KOV koostööorganisatsiooni) eelarve väljavaated on selles osas stabiilsed.

Omavalitsuste liidud tegutsevad MTÜ vormis, KOV volikogud kinnitavad omavalitsuste eelarved. Kui KOV esindajad lepivad kokku ja hääletavad POLis finantseerida teatud kulusid, siis volikogu ei pruugi neid heaks kiita. Sellele probleemile ei ole lahendust leitud.

Liikmete liidust välja astumise risk jääb alati olema, näide 2017 Pärnu linna vastavasisulisest otsusest on olemas. Uue Pärnu linna omavalitsuse moodustumisega see otsus ei realiseerunud. Juhatuse ja juhtivpoliitikute roll on olla koostöö arendaja ja lepitaja, et olukord nii kriitiliseks ei kujuneks. Seoses maavalitsuste tegevuse lõpetamisega kadus 31.12.2017 suurim maakondliku arenduse eestvedaja ning ainsana suudavad selle koha täita omavalitsused ühiselt.

Pärnumaa elanikkond on kokku ca 87 681 tuhat ja omavalitsuste maksu ja tasandusfondi laekumised kokku on 92 mln euro, mis kokku moodustab arvestatava jõu riigi kontekstis. Jõudusid koondades ja ühiste eesmärkide nimel tegutsedes on võimalik korda saata palju enam, kui eraldiseisvalt. Headeks koostöö näideteks on varasemas perioodis RIP raha suunamine Pärnu kolledži ehitamiseks, Pärnu looduspäevade ehitamine, Lottemaa ehituse kaasrahastamine, Pärnumaa Ühistranspordikeskuse asutamine, Pärnu lennuvälja renoveerimise taotlemine riigi eelarvest, DigiTee käivitamine jpm.

ORGANISATSIOON JA TÖÖTAJAD

Pärnumaa Omavalitsuste Liitu (POL) kuulus 2017. aastal 19-st Pärnumaa omavalitsusest 18, liikmeks ei ole Kihnu vald, kes lahkus 2014. aastal. POL töötab 2007 aasta lõpus vastu võetud arengukava (aastani 2017) alusel. Tegevuskava täpsustatakse igal aastal. Üldkogu koosseisu kuulub igast omavalitsusest kaks liiget, kokku 36 inimest. Igapäevase töö juhtimisega tegeleb kaheliikmeline juhatus. Alates 16.11.2015 on juhatuse esimees Lauri Luur. Lauri Luur lahkus POL juhatusest 01.12.2017. Juhatuse liikmena töötab Eeri Tammik. Kokku töötab büroos kolm inimest, juhatuse liige, sekretär ja raamatupidaja. Raamatupidaja teostab raamatupidamist lisaks POL-ile ka koostööpartneritele: SA Pärnumaa Turism (SAPT), Pärnumaa Spordiliit (PSL), Pärnu Maakoolide Spordiliit (PMKSL) ja Pärnumaa Rahvakultuuri Keskseks (PRAKS).

LIIDU ÜLDKOGU ISTUNGID

Üldkogu istungid toimusid seitsmel korral alljärgnevatel kuupäevadel: 25.01.17, 22.02.17, 12.04.17, 14.06.17, 09.08.17, 24.08.17, 27.09.17

Toimumise kohad: Saarde vald, Tõstamaa vald, Häädemeeste vald, Pärnu linn, Paikuse vald.

Üldkogu istungite eelnõud valmistas ette juhatus ja sekretär, kaasates vajadusel komisjoni ja eelnevalt ära kuulates valitsusjuhtide kogu seisukohad.

Üldkogu istungitel olid päevakorras järgmised teemad:

- 2017 tegevuskava, sündmuste kalendri ja eelarve arutelu ja kinnitamine.
- Pärnumaa vapimärgi kandidaadi esitamine.
- POL liikmete esindajate kinnitamine.
- POL alaliste komisjonide liikmete ja esindajate kinnitamine.
- POL 2016. aasta revisjoniakti kinnitamine ja 2016. aasta majandusaasta aruande kinnitamine.
- POL 2015-2017 tegevuskava muutmine.
- Pärnumaa laste ja noorte vaimse tervise keskuse tegevuse rahastamine.
- SA Pärnumaa Turism nõukogu liikmete tagasikutsumine, nõukogu liikme määramine.
- 2017 aasta eelarve ja sündmuste kalendri I lugemine ja partnerite rahastamine.
- Haldus- ja riigireform.
- Riigi-, munitsipaal- ja erateede omandipõhise jaotuse probleematika ja tulevikutsenaariumite arutelu.
- Ülevaade reservfondi kasutamisest.
- Arengufondist raha eraldamine.
- Koostööpartnerite tegevuste arutelu.
- Seisukoha kujundamine Lelle-Pärnu raudteelõigu renoveerimise ja Rail Balticu kohalike peatuste projekteerimise osas.
- Kohalikele omavalitsustele ühiseks korraldamiseks antud ülesannete täitmiseks asutuse määramine.
- SA Pärnumaa Arenduskeskus asutamine
- Piirkonna konkurentsivõime tugevdamise programmi nimekirj
- Maakondlikku arendusüksust ettevalmistava komisjoni moodustamine
- 2017 aasta noorte laulu- ja tantsupeo tegevused ja eelarve

Informatsioonid: haldusreform, Eesti Vabariik 100, õpilasürituste ja aineühenduste tegevuse rahastamine; kevadseminari ja augustiseminari teemad, koolitusreis, Pärnu maakonnas asuvate lagunevate hoonete kaardistamine, Pärnu lennujaama taastamine ja arengud, tänavavalgustuse renoveerimise toetusmeetmest, C. R. Jakobsoni Talumuuseumi tulevikust .

Üldkogu istungite eel on külastusobjektideks olnud: Kilingi-Nõmme klubi, OÜ Metsis, OÜ Helmetal IMS, Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasium, TÜ Pärnu Kolledž, Ermistu Puhkeküla, Paikuse Politseikool, SW Energia,

Üldkogu istungitest on osa võtnud: Olga Sumbajeva, Pärnumaa laste ja noorte vaimse tervise keskus juht; Olav Harjo, OÜ Topest juht; Kalev Kaljuste, Pärnu maavanem; Teet Kurs, PEAK juhataja; Rivo Noorkõiv, OÜ Geomedia juhataja; Jaanus Metsnik, DigiTee projektijuht; Romek Kosenkranius, Pärnu linnaepea.

VALITSUSJUHTIDE KOGU KOOSOLEKUD

Valitsusjuhtide kogu koosolekud toimusid seitsmel korral alljärgnevatel kuupäevadel: 11.01.17, 08.02.17, 08.03.17, 10.05.17, 08.06.17, 02.08.17, 13.09.17.

Päevakorras olid järgmised teemad:

- POL 2015-2017 a. tegevuskava uuendamine.
- POL 2017 eelarve ja sündmuste kalendri esitamine üldkogule kinnitamiseks..
- Koostööpartnerite (PEAK, SAPT, spordiliidud jne) rahastamised, muutused.

- Info üldkogude kokkukutsumistest.
- Pärnumaa Vapimärgi kandidaatide esitamine.
- Arengud seonduvalt SAPT-i jätkusuutlikusega ja turismi valdkonnaga.
- Programmi “Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks” (PATEE) tegevustest ja Pärnumaa veebivärava loomine.
- Kevadseminari teemade ja esinejate kooskõlastamine.
- POL-i esindajad nõukogudes ja juhatustes.
- POL 2017 eelarve aluste arutelu.
- Haldusreformi põhiprobleemidest ja ettepanekutest (maaelutoetused ja haldusreform).
- Edasisest tegevusest haldusreformi suunal. Konsultandi palkamisest analüüside tegemiseks, KOV ühinemiste koordinaatori palkamisest ja muu informatsioon.
- Muudest arenguprojektidest. Lennujaama arendus, DigiTee
- DigiTee projekti ehk lairiba „viimase miili“ arendamise võimalustest.
- EASi toetusmeetmest „Omavalitsusüksuste ühinemisega seotud uuringud ja analüüsid“ (KOV analüüsid ja KOV ühisasutuste loomine või ümberkorraldamine) ja taotluse esitamisest maakondliku arendusorganisatsiooni loomiseks, hangete läbiviimine.
- Koolide kohamaksudest.
- Pärnu Toimetulekukooli tegevustest, rahastamisest ja tulevikust
- Pärnu toidupanga tegevustest ja rahastamisest.
- Looduskaitsealuste maade maamaksu vabastamisel tekkinud vead.
- Maaeluministeeriumi haldusala muuseumide ümberkorraldamine.
- Elektrienergia ühishange 2018-2019.
- Maakondlikku arendusüksust ettevalmistava komisjoni moodustamine

Valitsusjuhtide kogu koosolekutest on osa võtnud: Kadri Kukk, MTÜ Vändra Metsaühing juht, Jaanus Metsnik DigiTee projektijuht.

JUHATUSE KOOSOLEKUD

Juhatuse koosolekud toimusid üheteistkümnelt korral alljärgnevatel kuupäevadel: 18.01.17, 26.04.17, 02.05.17, 15.06.17, 14.08.17, 15.08.17, 22.08.17, 12.10.17, 23.10.17, 30.11.17, 11.12.17.

Juhatuse koosolekutel olid päevakorras järgmised teemad:

- Hankega ”Pärnumaa kohalike omavalitsuste koostööorganisatsioonide haldusreformi järgse reorganiseerimise vajaduse analüüs ja tegevuskava koostamine“ seonduvad tegevused: hankekomisjoni moodustamine, hankedokumentide koostamine, hanke läbiviimine.
- „Pärnu maakonna haridustöötajate tunnustamise kord“ täpsustamine ja kinnitamine.
- Raha eraldamine reserfondist.
- Koolieelsete lasteasutuste õpetajate täiendkoolituseks toetuse eraldamine Pärnumaa omavalitsustele.
- Transpordikompensatsiooni eraldamine Pärnumaa omavalitsustele seoses 2017. aasta noorte laulu- ja tantsupeoga „Mina jään“.
- POL ja partnerite raamatupidaja konkursi väljakuulutamise, raamatupidaja valimine ja kinnitamine.
- Hankega „Elektrienergia ostmise Pärnumaa omavalitsustele ja nende asutustele 2018-2019.“ seonduvad tegevused: hankekomisjoni moodustamine, hankedokumentide koostamine, hanke läbiviimine.

- Töögrupi moodustamine Pärnumaa kultuuri- ja spordiauhindade väljaandmiseks ja laureaaside kinnitamine.

BÜROO sh. JUHATUSE EELPOOL NIMETAMATA TEGEVUSED

Büroo sh.juhatus tegeles alljärgnevate teemadega:

- 2017. aasta noorte laulu- ja tanstuepo maakondliku komisjoni töös osalemine, peo ettevalmistusprotsessis osalemine, peo eelarve koostamine ja täitmine, peonädala töö korraldamine ja eestvedamine.
- Erinevate valdkondlike koolituste/infopäevade korraldamine Pärnumaa omavalitsuste ametnikele. 2017 aastal toimus kokku 8 erinevat valdkondlikku koolitust/infopäeva ja seminari.
- Ühistegevused Europe Direct'i teabekeskusega.
- HMN komisjonide töös ja kohaliku omaalgatuse komisjoni töös osalemine.
- Maakondlike haridus-ja noorsooürituste (aineolümpiaadid viktoriinid) ning aineühenduste tegevuse koordineerimine, haridusküsimuste arutelud.
- Kevadiste arengupäevade korraldamine Greete hotellis ja augustiseminari korraldamine Lapanina hotellis.
- Tasuta pääsmete jagamine Lottemaa külastamiseks.
- SAPT-i ja PEAK nõukogudes ja tegevuste ning koostööprojektide kavandamisel osalemine.
- PATEE tegevuskava 2017-2019 ettevalmistamisel osalemine.
- Pärnumaa veebivärava loomise töögrupis osalemine.
- PSL tegevuste kavandamisel osalemine.
- Rahvakultuuri maakondliku toetuse komisjonis ja tervisenõukogus osalemine.
- Kaasabi Pärnumaa ettevõtlusnädala ja tunnustusürituse korraldamisel.
- POLi spordistipendiumi ja kultuuriauhindade kandidaatide (sh Aasta noore tegija stip.) väljaselgitamine ja stipendiumite andmine.
- Maavanema juurde moodustatud spordinõukogu töös osalemine.
- Tähesära tänuõhtu, Vabariigi aastapäeva, õpetajate päeva ja õpilaste tänapäeva ettevalmistamine ja korraldamine.
- Maanteeameti Lääne regiooni ja Maavalitsustega tehtud ja kavandatavate objektidega tutvumine ja ettepanekute tegemine ning Maanteeameti liikluskomisjoni töös osalemine.
- Valgevenes toimunud koolitusreisi ettevalmistamine ja selle edukas läbiviimine.
- Pärnumaa arendajate õppereisi PAAT korraldamises osalemine.
- Lääne-Eesti Päästkeskusega ja Pärnumaa Kaitseliiduga toimunud infopäevade ettevalmistamises osalemine.
- Pärnumaa Omavalitsuste Liidu veebilehe haldamine ja vene- ning ingliskeelse info lisamine. Veebilehel ajakohase info kajastamine seoses haldusreformiga.
- Maakondlike ühisürituste taotluste hindamine ja kaasrahastamise otsustamises osalemine.
- Pernova Hariduskeskuse hoolekogu ja Pärnumaa Kutsehariduskeskuse nõukoja töös osalemine.
- Koostöö ja kohtumiste korraldamine teiste OVL-idega.
- Koostöölepped Varjupaikade MTÜga.
- Maakondlike kultuurisündmuste korraldamises osalemine.

SEADUSLOOMELE KAASA RÄÄKIMINE – kokku esitati ettepanekud vähemalt 8 eelnõule või õigusaktile

- Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi määruse eelnõu „ Järgmise põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamise toetamise tingimused ja kord“
- Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi, ettepanekud ühistranspordi paremaks korraldamiseks.
- Eelnõu 433 SE ettepanekud
- KOKS_muutmine EN 05122017
- Riigihalduse ministri määruse „Regionaalministri, siseministri ja riigihalduse ministri määruste muutmine tulenevalt maavalitsuste tegevuse lõpetamisest“ eelnõu.
- Majandus- ja taristuministri määruse Kohaliku tee ehitamiseksjuhtumipõhise investeringutoetuse andmise põhimõtted" eelnõu.
- Maaeluministeeriumi määruse eelnõu kooskõlastamiseks esitamine (C.R.Jakobsoni talumuuseum).
- LEADER tegevuste määruste muutmissettepanekud seonduvalt Audru, Paikuse ja Tõstamaa valdade Pärnu linnaga ühinemisega.

PÄRNUMAA OMAVALITSUSTE LIIDU EUROOPA LIIDU SF PROJEKTID

- Projekt EU 49803 „Pärnumaa omavalitsuste ühinemise koordineerimine“. 6.05.2016-31.12.2016, jätkub 2017.aastal. Projekti kogumaksumus 20 920 €, EAS toetus 17 782 €, omaosalus 3 138 €.
Koordinaatorina jätkas peale väikest pausi Margit Suhhovtavets. Tööks oli eelmisel aastatel alustatud projekti Pärnu linna, Audru ja Paikuse valdade ühinemistegevuste koordineerimine.
- Projekt EU50888 „Pärnumaa koostöö tulevik“.Projekti kogumaksumus 19 440 €, EAS toetus 16 524 €, omaosalus 2916 €.
Analüüsi omavalitsuste ühisasutuste moodustamise vajadust Pärnumaal. Analüüs hõlmas nii tegutsevate organisatsioonide liitumisvõimalusi kui ka uute loomise vajadust. Valmistati ette regionaalse tasandi (maakond) tegelike funktsioonide korraldamise kava koos finantskalkulatsioonidega. Pakuti lahendusi ühisasutuste juhtimiseks, otsustusprotsessiks. Valmis põhikiri ja asutati POLi poolt SA Pärnumaa Arenduskeskus.

EUROOPA LIIDU SF PROJEKTID PÄRNUMAA OMAVALITSUSTE LIIDU OSALUSEL

- PEAK-i PATEE projekti 2017-2019 tegevuskava POL toetusel, 2017.aastal toetus POL tagas omafinantseeringu 19 500 €. Tegevused: üld- ja kutsehariduse seostamine tööturu vajadustega, ettevõtete kasvuprogramm, Pärnumaa elu- ja töökoha programm, paindlikud töökohad.
- PEAKi Eesti- Läti programmi projekt "Brave-idea omaosalus 10 074 €.
- SAPT Eesti – Läti programmi projekt „Läänemere ranniku matkarada Lätis ja Eestis“ 3 300 €.

PÄRNUMAA OMAVALITSUSTE LIIDU KOMISJONIDE TEGEVUS

Pärnumaa Omavalitsuste Liidus tegutses 2017 aastal 7 alalist ja 1 ajutine komisjoni.

Revisjonikomisjon, esimees Kaie Toobal

Arengukomisjon, esimees Sivar Tõnisson ja alates 14.06.17 Mikk Pikkmeets

Haridus- ja noorsookomisjon, esimees Tarvi Tasane

Koolituskomisjon, esimees Marko Šorin

Kultuuri- ja spordikomisjon, esimees Toomas Sonts

Sotsiaalkomisjon, esimees Priit Ruut ja alates 22.02.17 Andres Annast

Ühistranspordikomisjon, esimees Toomas Rõhu.

Maakondlikku arendusüksuse asutamist ettevalmistav komisjon, esimees Andres Annast (ajutine komisjon, moodustatud 12.04.17)

Komisjonide tegevus.

Revisjonikomisjon- liidu 2016 aasta majandustegevuse kontroll (sh. raamatupidamisdokumentide kontroll, kontod), lepingute sõlmimise ja täitmise kontroll, põhikirja täitmine, 2016 majandusaasta aruande ülevaatamine.

Arengukomisjon- liidu eelarve, tegevuskava ja sündmuste kalendri koostamises osalemine, koolitusreisi, kevadseminari ja augustiseminari ettevalmistamises osalemine, haldus- ja riigireformi arutelud, ühendasutuse loomise ettevalmistamine.

Haridus- ja noorsookomisjon- maakondlike õpilasürituste ja aineühenduste tegevuse rahastamise aluste täiendamine, esitatud taotluste läbivaatamine ja kaasfinantseeringu otsustamine, Pärnu maakonna haridustöötajate statuudi täpsustamine ja konkursi läbiviimine, õpilaste Tánupäeva ettevalmistamises osalemine.

Koolituskomisjon- POL liikmete ühiskoolituste vajaduse väljaselgitamine ja koolituste korraldamises Pärnu maakonnas osalemine.

Kultuuri- ja spordikomisjon- maakondlike ühisürituste taotluste hindamine ja kaasrahastamise otsustamine, spordistipendiumi ja noore kultuuritegija stipendiumi saajate väljaselgitamine, maakonna kultuuriauhindade (aasta toetaja, aasta üllataja, aasta tegutseja) konkursi läbiviimine ja kandidaatide valimine. Eesti Vabariik 100 sündmuste ja tegevuste arutelud.

Sotsiaalkomisjon- koostöös Pärnu Maavalitsusega maakonna sotsiaaltöötajatele infopäevade/koolituste ettevalmistamises osalemine, esmatasandi tervishoiukeskuste osas arvamuse edastamine sotsiaalministeeriumile. Pärnumaa laste ja noorte vaimse tervise keskuse tegevustest ja rahastamisest.

Ühistranspordikomisjon – koostöö Pärnumaa Ühistranspordikeskusega, maakonna ühistranspordi rahastamine, ühistranspordiga seotud PKT projektid.

Maakondlikku arendusüksuse asutamist ettevalmistav komisjon- arendusüksuse põhikirja, tegevuste ja asutamise ettevalmistamine.

ÜLDKOGU JUHTIDE, KOMISJONIDE ESIMEESTE NING JUHATUSE LIIKMETE TASUD

Liidu üldkogu esimehe ja aseesimehe hüvitis 2017 aastal oli 2915 eurot

Liidu komisjoni esimeestele maksti 2017 aastal hüvitist kokku summas 510 eurot

Juhatuse liikmetele maksti 2017 aastal töötasu 41610 eurot ja hüvitist isikliku sõiduauto kasutamise eest 2690 eurot.

SELGITUS 2017 TULEMI KOHTA

- Tulud 551 860 eurot
- Kulud 701 086 eurot
- Aruandeperioodi tegevustulem – 149234 eurot, mis on tingitud Pärnumaa Keskkonnahariduskeskuse (sihtfinantseerimisega soetatud) kulumi arvestusest summas 99376 eurot ja eelnevatel perioodidel tulusse kantud arengufondi vahendite kasutamisest projektitoetusteks ning Pärnu Maakoolide Spordiliidu tegevustoetuseks 49858 eurot

PÕHITEGEVUSED JÄRGMISEKS MAJANDUSAASTAKS

- Ühtse maakondliku arendusorganisatsiooni loomine. SA Pärnumaa Arenduskeskus nõukogu töölerakendamine ja tegevuse käivitamine, SAPTi ühendamine SAPAga, POL ja SAPA tööjaotuse kokkuleppimine.
- Osalemine arengustrateegia Pärnumaa 2030+ uuendamises ja uue tegevuskava 2019-2022 läbimurdesuuna 3.Avalikud teenused ja kodanikuühiskond –sidus maakond teemarühma juhtimine.
- Maakondliku arendusorganisatsiooni ülesannete täitmine, vajadusel delegeerimine.
- Regionaalsete investeeringute projektide taotlusvooru menetlemine, hindamiskomisjoni töö korraldamine ja tulemuste esitamine EASile.
- Kohaliku omaalgatuse programmi taotluste hindamise korraldamine.

Eeri Tammik
juhatuse liige

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	31 901	92 689	2
Nõuded ja ettemaksud	30 132	17 130	3
Kokku käibevarad	62 033	109 819	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksud	15 320	15 949	3
Materiaalsed põhivarad	2 850 141	2 949 517	5
Kokku põhivarad	2 865 461	2 965 466	
Kokku varad	2 927 494	3 075 285	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	16 966	15 531	6
Kokku lühiajalised kohustised	16 966	15 531	
Kokku kohustised	16 966	15 531	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	3 059 754	3 161 444	
Aruandeaasta tulem	-149 226	-101 690	13
Kokku netovara	2 910 528	3 059 754	
Kokku kohustised ja netovara	2 927 494	3 075 285	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	525 485	452 467	7
Tulu ettevõtlusest	26 368	42 993	
Kokku tulud	551 853	495 460	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-333 573	-213 112	8
Mitmesugused tegevuskulud	-125 169	-127 996	9
Tööjõukulud	-126 611	-131 705	10
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-99 376	-110 548	5
Muud kulud	-16 358	-13 809	11
Kokku kulud	-701 087	-597 170	
Põhitegevuse tulem	-149 234	-101 710	
Intressitulud	8	20	
Aruandeaasta tulem	-149 226	-101 690	13

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-149 234	-101 710	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	99 376	110 549	5
Muud korrigeerimised	0	6 235	
Kokku korrigeerimised	99 376	116 784	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-12 345	10 774	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	1 404	4 429	
Kokku rahavood põhitegevusest	-60 799	30 277	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	0	-6 235	5
Laekunud intressid	11	8	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	11	-6 227	
Kokku rahavood	-60 788	24 050	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	92 689	68 639	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-60 788	24 050	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	31 901	92 689	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2015	3 161 444	3 161 444
Aruandeaasta tulem	-101 690	-101 690
31.12.2016	3 059 754	3 059 754
Aruandeaasta tulem	-149 226	-149 226
31.12.2017	2 910 528	2 910 528

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Pärnumaa Omavalitsuste Liit on koostanud 2017. raamatupidamise aastaaruande vastavalt Raamatupidamise seaduse § 17-le ja on kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Arvestuspõhimõtted on vastavuses Raamatupidamise seaduses sätestatud alusprintsipiidega ja vastavuses Raamatupidamise Toimkonna juhenditele.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsibist, välja arvatud juhtudel, kui see on kirjeldatud alljärgnevas arvestuspõhimõtetes.

Tulude ja kulude aruande koostamisel on lähtutud RTJ 14 lisas toodud skeemist.

Rahavoogude aruandes kajastatakse aruandeperioodi laekumisi ja väljamakseid, rühmitatuna põhitegevuse, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavoogudeks. Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil.

Pärnumaa Omavalitsuste Liidu raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Bilansis kajastatakse raha kirjel pangas olevate arvelduskontode jääke.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuded on kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Kui nõude laekumine loetakse osaliselt või täielikult ebatõenäoliseks, kajastatakse see nõuete bilansilise väärtuse vähendamisenä ja kantakse kuludesse.

Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse iga kliendi kohta eraldi, arvestades informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Nõuded, mis laekuvad maksegraafikute alusel ei ole alla hinnatud.

Nõuet loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude sissenõudmiseks. Lootusetuid nõudeid bilansis ei kajastata.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalse põhivarana kajastatakse varasid eeldatava kasuliku elueaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5000 eurot.

Varad, mille kasulik eluiga on üle ühe aasta, kuid mille soetamismaksumus on alla 5000 euro, kajastatakse bilansivälise varana ja kantakse soetamisel kuludesse.

Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektide üle, millised on soetamisel kuludesse kantud, peetakse arvestust bilansiväliselt vastavalt RPSE sätestatule ja lähtudes otstarbekusest.

Materiaalne põhivara on kajastatud bilansis soetamismaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum.

Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Põhivara kasulikkude eluiga inventeeritakse aastainventuuri käigus. Kui vara hinnanguline kasulik eluiga erineb oluliselt eelnevalt kehtestatust, siis muudetakse vara järelejäänud kasulikkude eluiga, millest tulenevalt muutub järgmiste perioodide varale arvestatav kulum.

Materiaalset põhivara kajastatakse arvutitarkvara ja litsentse kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5000 eur.

Immateriaalset põhivara kajastatakse soetamismaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum. Immateriaalset põhivara amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 5000

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud kohustisi, mille korral sihtfinantseerimise andja kontrollib toetuse sihipärast kasutamist.

Toetust kajastatakse vastavuses tegelike kulutustega (palju on arvelevõetud põhivarana ja tegevuskuludeks perioodikuluna). Põhivara soetamiseks saadud sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna põhivara soetamise perioodil. Toetust kajastatakse bilansis esmakordselt raha laekumisel või toetuse tekkepõhisel kuupäeval, arvestades tulude-kulude vastavuse printsiipi. Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimine kajastatud tuluna kontoklassis 350 kui selle laekumine on kindel (maksetaotlus on aktsepteeritud) ja põhivara soetuse puhul lähtutakse soetamise kuupäevast. Plaaniitud, kuid laekumata toetussummasid bilansis ei kajastata. Käibemaksukulu põhivara soetuselt kajastatakse eraldi kontol ja põhivara soetusega kaasnevat käibemaksukulu kajastatakse toetusena põhivara soetuseks.

Tulud

Tulud võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt tulu tekkimist kajastavatele dokumentidele. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, mille kohaselt kajastatakse teenuse osutamisest saadavad tulud proportsionaalselt samades perioodides kui teenuse osutamisega kaasnevad kulud.

Kulud

Kulude arvestus on tekkepõhine ja aruande koostamisel arvestatakse, et järgneva perioodi tulude teenimisega seotud kulu kajastatakse ettemakstud tulevaste perioodide kuludena.

Maksustamine

Põhivara ja varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud (näiteks käibemaks, kuna ostja ei ole käibemaksukohustuslane) on kajastatud soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetamismaksumuse koosseisus.

Seotud osapooled

Aruande koostamisel loetakse seotud osapoolteks tegev- ja kõrgemat juhtkonda, nende isikute lähedasi perekonnaliikmeid ja nende kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtjaid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Arvelduskonto SEB pangas	31 901	92 689
Kokku raha	31 901	92 689

Arvelduskonto jääk pangas on võrreldud vastavate raamatupidamiskontodega.

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	üle 5 aasta	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	5 914	5 914		4
Muud nõuded	9	9		
Intressinõuded	9	9		
Muud nõuded	15 320		15 320	
Ettemakstud sihtfinantseerimised	18 636	18 636		
Saamata sihtfinantseerimised	5 573	5 573		
Kokku nõuded ja ettemaksed	45 452	30 132	15 320	
	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	üle 5 aasta	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	8 579	8 579		4
Muud nõuded	11	11		
Viitlaekumised	11	11		
Muud nõuded	15 949		15 949	
Nõuded toetuste js siirete eest	8 540	8 540		
Kokku nõuded ja ettemaksed	33 079	17 130	15 949	

Muude nõuete all kajastatakse regressinõudeid, mis on kohtutäituri otsusega välja mõistetud. Ettemakstud sihtfinantseerimine on Pärnumaa Ettevõtlus- ja Arenduskeskusele. Saamata sihtfinantseerimine on laekunud 2018. aasta jaanuaris.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2017		31.12.2016	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks		0		8
Üksikisiku tulumaks		2 255		3 161
Sotsiaalmaks		3 295		4 924
Kohustuslik kogumispension		181		266
Töötuskindlustusmaksed		182		220
Ettemaksukonto jääk	5 914		8 579	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	5 914	5 913	8 579	8 579

Vaata lisa 3 ja 5.

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

				Kokku
	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	
31.12.2015				
Soetusmaksumus	3 189 940	121 676	4 253	3 315 869
Akumuleeritud kulum	-190 184	-63 705	-1 915	-255 804
Jääkmaksumus	2 999 756	57 971	2 338	3 060 065
Ostud ja parendused		6 235		6 235
Amortisatsioonikulu	-81 508	-25 433	-780	-107 721
Allahindlused väärtuse languse tõttu		-1 269	-1 558	-2 827
Muud muutused		-6 235		-6 235
31.12.2016				
Soetusmaksumus	3 189 940	89 338	0	3 279 278
Akumuleeritud kulum	-271 692	-58 069	0	-329 761
Jääkmaksumus	2 918 248	31 269	0	2 949 517
Amortisatsioonikulu	-81 508	-17 868		-99 376
31.12.2017				
Soetusmaksumus	3 189 940	89 338		3 279 278
Akumuleeritud kulum	-353 200	-75 937		-429 137
Jääkmaksumus	2 836 740	13 401		2 850 141

Ehitiste all on kajastatud

- Pärnumaa Keskonnahariduskeskuse hoone soetusmaksumusega 2667914 eur, kasutusiga 50a
- KHK hoone piirdeaed soetusmaksumusega 40960 eur, kasutusiga 10a
- välisvõrgud soetusmaksumusega 287742 eur, kasutusiga 20a
- teed ja platsid soetusmaksumusega 193324 eur, kasutusiga 20a

Masinate ja seadmete all on kajastatud

- Laboratooriumi seadmed soetusmaksumusega 89338 eur, kasutusiga 5a

Pärnumaa Keskonnahariduskeskuse hoone koos sisustusega ja rajatised on üle antud tasuta kasutusvaldusega Pärnu Linnavalitsusele.

Lisa 6 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	8 922	8 922	
Võlad töövõtjatele	2 072	2 072	
Maksuvõlad	5 913	5 913	4
Muud võlad	15	15	
Saadud ettemaksed	44	44	
Muud saadud ettemaksed	44	44	
Kokku võlad ja ettemaksed	16 966	16 966	
	31.12.2016	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	4 008	4 008	
Võlad töövõtjatele	2 944	2 944	
Maksuvõlad	8 579	8 579	4
Kokku võlad ja ettemaksed	15 531	15 531	

Võlad tarnijatele on tasutud 2018. aasta jaanuaris. Võlad töövõtjatele real on kajastatud puhkusekohustus seisuga 31.12.2017 ja aruandvatele isikutele hüvitamata majanduskulud.

Lisa 7 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2017	2016
Mittesihotstarbelised annetused ja toetused	144 084	139 686
Sihotstarbelised toetused:		
Are Vallavalitsus	5 127	3 896
Audru Vallavalitsus	20 644	14 961
Halinga Vallavalitsus	10 560	7 805
Hanila Vallavalitsus	589	0
Häädemeeste Vallavalitsus	9 468	6 293
Kihnu Vallavalitsus	1 487	0
Koonga Vallavalitsus	3 864	3 409
Lihula Vallavalitsus	925	0
Paikuse Vallavalitsus	14 126	10 209
Pärnu Linnavalitsus	131 862	118 807
Saarde Vallavalitsus	14 124	10 442
Sauga Vallavalitsus	15 255	10 815
Surju Vallavalitsus	4 040	3 086
Tahkuranna Vallavalitsus	9 052	6 546
Tootsi Vallavalitsus	3 501	2 710
Tori Vallavalitsus	8 593	6 395
Tõstamaa Vallavalitsus	5 236	3 986
Varbla Vallavalitsus	3 130	2 793
Vändra Alevivalitsus	8 220	6 167
Vändra Vallavalitsus	9 995	7 344
Sindi Linnavalitsus	14 127	10 325
Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA	14 956	0
Eesti Töötukassa	856	0
Ettevõtluse Arendamise SA	19 107	15 605
Haridus- ja Teadusministeerium	47 907	48 187
Pärnumaa Rahvakultuuri Keskseks	550	0
Eesti Kultuurkapital	4 100	0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	0	10 000
Pärnu Maavalitsus	0	3 000
Kokku annetused ja toetused	525 485	452 467
sh eraldi riigieelarvest	48 762	61 187
sh eraldi kohaliku omavalitsuse eelarvest	443 585	391 280
sh muude organisatsioonide toetused	33 138	0

Mittesihotstarbeliste toetuste all on kajastatud liikmete poolt makstav liikmemaks tegevuskuludeks.

Lisa 8 Jagatud annetused ja toetused

(eurodes)

	2017	2016
Pärnu Haigla SA	-99 000	0
Pärnumaa Turism SA	-95 440	-83 814
Pärnumaa Ettevõtlus- ja Arenduskeskus	-40 738	-26 755
Pärnumaa Spordiliit	-18 444	-18 644
Pärnu Maakoolide Spordiliit	-14 212	-14 242
Pärnumaa Rahvakultuurikeskselts	-13 376	-8 571
Pärnu Linnavalitsus (loomade varjupaik)	-12 600	-12 000
Laulu- ja tantsupeo transpordi toetus omavalitsustele	-11 245	0
Koolieelsete lasteasutuste õpetajate täiendkoolituse toetus omavalitsustele	-9 925	0
Jõulumäe Tervisespordikeskus	-8 426	-8 427
Spordiklubi Pärnu Kahe Silla Klubi	-2 100	-900
Pärnu Maavalitsus	-1 400	-3 000
Toetused muudele mittetulundusühingutele	-6 667	-36 759
Kokku jagatud annetused ja toetused	-333 573	-213 112

Lisa 9 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Üür ja rent	-5 939	-6 035	
Mitmesugused bürookulud	-33 762	-35 128	
Uurimis- ja arengukulud	-17 005	-29 587	
Lähetuskulud	-1 473	-4 933	
Koolituskulud	-11 763	-8 342	
Haridusürituste ja ühisseminaride korralduskulud	-47 821	-34 396	
Isikliku sõiduauto kasutamise hüvitis	-4 751	-4 957	12
Info-ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-2 493	-3 571	
Inventari majandamiskulud	0	-740	
Töötervishoiukulud	-162	-87	
Muud	0	-220	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-125 169	-127 996	

Lisa 10 Tööjõukulud

(eurodes)

	2017	2016
Palgakulu	-94 980	-98 644
Sotsiaalmaksud	-31 591	-32 964
Erisoodustused	-40	-97
Kokku tööjõukulud	-126 611	-131 705
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	4	4

2017. aasta palgakulud koosnevad järgnevatest kuludest:

- juhatuse liikmete palgakulu 41610 eur
- üldkogu esimehe ja aseesimehe palgakulu 2915 eur
- spetsialistide palgakulu 22011 eur
- lepingulised tasud 28018 eur

Lisa 11 Muud kulud

(eurodes)

	2017	2016
Käibemaksukulu	-16 300	-13 809
Riigilõiv	-58	0
Kokku muud kulud	-16 358	-13 809

Lisa 12 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2017	31.12.2016
Juriidilisest isikust liikmete arv	18	18

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

2017	Ostud	Müügid
Asutajad ja liikmed	3 391	22 260
2016	Ostud	Müügid
Asutajad ja liikmed	0	50

Ostud ja müügid

	2017		2016	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Koolitus- ja seminariteenused	2 751	22 260	0	50
Parkimisteenused	640	0	0	0

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2017	2016
Arvestatud tasu	41 610	43 559
Isikliku sõiduauto kasutamise hüvitis (vt lisa 7)	2 690	2 970

Lisa 13 Sihtfinantseerimisega kaetud varade mõju tulemile

Sihtfinantseerimisega kaetud varade kulumi mõju aruandeaasta tulemile

	2017	2016
Aruandeaasta tulem	-149 226	-101 690
sh sihtfinantseerimisega kaetud varade kulum ja väärtuse langus	99 376	110 548
Aruandeaasta tulem sihtfinantseerimise netomeetodi korral	-49 850	8 858